

A increíble viaxe de Lago Paganini nunha década

Un grupo de mulleres traballando nas novas instalacións de Lago Paganini, en Bueu. Fdv

David García

O Morrazo | 24-12-21 | Faro de Vigo-Morrazo

<https://galego.farodevigo.es/o-morrazo/2021/12/24/increible-viaje-lago-paganini-decada-60994870.html>

Conservas Lago Paganini protagonizou, moi á súa pesar, portadas e noticias de alcance nacional hai unha década. Na madrugada do sábado 17 de decembro de 2011 ao domingo 18 a súa fábrica diante do mar de Cangas foi pasto das chamas despois dun incendio. Aquelas non foron un branco nadal nin para os donos nin para o seu persoal, que vía como o lume arrasaba o seu sustento e tinguía de negro o seu futuro. Hoxe, dez anos despois, a historia é completamente diferente. A conserveira, que en 1915 cumpriu 100 anos, goza dunhas flamantes instalacións recentemente estreadas e encara o futuro con outro aspecto

Fai agora xustamente dez anos Conservas Lago Paganini e o seu persoal afrontaban as que sen dúbida eran o seu nadal máis amargo e tristes. Na madrugada do 17 ao 18 de decembro de 2011 **un espectacular e insaciable incendio calcinou por completo as súas históricas instalacións en Ojea**, no centro de Cangas. Un lume que estivo a piques de acabar cunha historia naquel entón case centenaria. Pero, como adoita dicirse, a familia Lago Paganini, que se podería dicir que está formada por empresarios e persoal, **foi capaz de rexurdir das súas cinzas cal ave fénix**. Hoxe afrontan as súas vacacións do Nadal con outro ánimo e aspecto. A propiedade reconece que os últimos meses foron “esgotadores”, pero desde finais de setembro Lago Paganini funciona a pleno rendemento no polígono de Castiñeiras de Bueu. Unha intensa viaxe para que a comarca do Morrazo manteña unha das súas empresas históricas e que siga creando emprego, **agora mesmo con preto de 120 persoas contratadas**.

Incendio de Conservas Lago Paganini. Decembro de 2011

Aquel incendio de 2011 afectou ás dúas conserveiras que estaban na chaira de Ojea e xusto fronte ao mar: **Lago Paganini e Iglesias, aínda que a primeira foi sen dúbida a peor parada**. Hoxe en día as dúas seguen en funcionamento, aínda que lonxe dese emprazamento. Co tempo Conservas Iglesias trasladouse a Moaña, mentres que Lago Paganini puido mudarse en 2012 a unha nave na Portela, xusto á beira do acceso ao Corredor do Morrazo. Era unha **solución a curto e medio prazo para poder retomar a actividade**, seguir no mercado e manter o emprego, formado maioritariamente por man de obra feminina. A propiedade **comezou a buscar alternativas de futuro e a mellor presentóuselle moi preto, a menos dun quilómetro**: no polígono industrial de Castiñeiras, no Concello de Bueu.

A fachada de Conservas Lago Paganini no polígono de Castiñeiras, en Bueu. GONZALO NUÑEZ

En xaneiro de 2020 presentou no consistorio bueués **un proxecto de 3,2 millóns de euros para implantarse no único parque empresarial da comarca**; en setembro dese mesmo ano tiña a licenza e un ano despois, **cunha pandemia por medio e nun tempo marca, culminaba a mudanza ao seu novo fogar**.

“Foron dez anos, pero parece que pasase unha eternidade”, aseguran desde a empresa, que mantén o seu carácter familiar, agora xa coa cuarta xeración. **“Foron e seguen sendo uns anos moi intensos, pero como sempre afrontamos este novo reto con forza e moita ilusión”**, engaden.

Unha vista interior das novas instalacións da conserveira. L.P.

As novas instalacións sitúanse na segunda fase do polígono de Castiñeiras, nunha das últimas parcelas que quedaba por edificar. A nave está plenamente adaptada ás necesidades do século XXI, cunha superficie que **supera os 4.300 metros cadrados, tres plantas e esta vez conta con plena e absoluta seguridade xurídica**. O emprazamento orixinal de Ojea **era unha concesión administrativa de Costas do Estado**; a localización provisional na **Portela era unha nave de aluguer nun ámbito industrial que aínda está pendente da súa completa regulación**; e no polígono Castiñeiras a empresa é plenamente dona do seu presente e futuro tras un investimento superior aos 3 millóns de euros. **“Estar no polígono de Bueu é poder contar cuns servizos que antes non tiñamos ou que tiñamos en precario**, como o acceso á auga, gas natural, saneamento, accesibilidade e ata Internet”, explican. E por suposto implica a seguridade **“dun marco legal en canto a actividade e instalacións”**, conclúen desde a dirección de Lago Paganini.

As **vacacións e nadal deste ano 2021 xa nada teñen que ver co negro futuro** que parecía debuxar o incendio de hai unha década.

O empresario Pietro Montemerlo, en 1915, diante do emprazamento orixinal da conserveira en Ojea. // ARQUIVO FAMILIAR

Unha historia que arrinca en 1915 como “Salgaduras Montemerlo”

O traslado de Conservas Lago Paganini a Bueu significou para Cangas **perder a última fábrica conserveira, unha das actividades máis importantes da localidade** e que entre as décadas de 1940 e 1970 chegou a contar con máis dunha vintena traballando ao mesmo tempo. Aínda que ao longo de todo o século XX hai **constancia de máis dunha trintena de empresas**, tal como recolle o libro “As mulleres dá conserva”, da Asociación Cultural A Cepa.

A fábrica de Lago Paganini naceu en 1915 baixo o nome de “Salgaduras Montemerlo”, fundada por Pietro Montemerlo Botassi. A familia procedía da localidade italiana de Xénova e, ademais da súa faceta industrial, envorcouse na vida social, cultural e deportiva de Cangas. De toda aquela actividade conserveira en Cangas **só quedaron Conservas Iglesias e Lago Paganini**. Curiosamente pegadas a unha á outra, separadas unicamente por unha parede medianeira, e como **maskarón de proa do antigo esplendor de industria salazonera e conserveira**. Máis curiosidades. O traslado a Bueu permítelle situarse moi preto de Conservas Alonso/Palacio de Oriente, que é a máis antiga de España e que en agosto de 2012, poucos meses despois do incendio de Lago Paganini, tamén se viu **obrigada a rexurdir das súas cinzas** tras outro incendio.

A nave que Lago Paganini aínda ocupaba en Ojea ata finais de 2020. SANTOS ALVAREZ

O último vestixio en Ojea pechouse hai un ano

Conservas Lago Paganini **aínda dispuña ata hai un ano dun espazo á beira de onde comezou a súa historia hai 106 anos**. Noutra das naves da chaira de Ojea seguía en activo unha tenda na que comercializaba os seus produtos e era incluso un punto de atracción para moitos visitantes e turistas. Igual que a fábrica orixinal tratábase dunha concesión administrativa e ante a política de Costas do Estado de non renovar permisos buscou un novo emprazamento. **Desde novembro de 2020 a tenda sitúase en pleno centro histórico cangués, na rúa Félix Soage**, co que dalgún xeito mantense o vínculo co municipio no que Conservas Lago Paganini naceu en 1915.